

Textul memoriului înaintat domnului Ernest Oberländer-Târnoveanu de către arheologii din comisia de achiziții (18 decembrie 2015)

Subsemnații, membri ai *Comisiei de recepție, evaluare, achiziții de obiecte de patrimoniu* din cadrul Muzeului Național de Istorie a României, protestăm împotriva modului în care a fost convocat pentru data de 17.12.2015 oedin extraordinar a *Comisiei*, care a avut pe ordinea de zi în principal reconsiderarea ofertelor care fuseser respinse de *Comisie*, înedin a din data de 24.11.2015. Convocarea acesteiedin e s-a făcut intempestiv, în după-amiaza zilei de 16.12.2015, sub pretextul prezenței unui specialist numismat care ar fi trebuit să aducă precizări referitoare la importanța tiințifică a pieselor.

Vă supunem atenției următoarele:

(1) În privința reluării discuțiilor referitoare la ofertele de achiziții respinse și care ar fi necesitat o reconsiderare a acestora pe baza unei argumentații tiințifice, precizăm faptul că pentru a relua în discuție ofertele în cauză era nevoie de argumentarea unui viciu de procedură care să se fi petrecut în derularea edin ei precedente (din data de 24.11.2015), în decursul căreia piesele au fost discutate, fapt nesemnălat la momentul respectiv, motiv pentru care nu a fost consemnat în procesul-verbal de edin. Suntem de părere că reluarea discuției asupra unor oferte respinse, a constituit în fapt reluarea unor proceduri desfășurate și încheiate în cursul edin elor precedente, în condițiile unei convocări normale (din timp), a consemnării prezenței, a îndeplinirii cvorumului și a votului exprimat prin semnătură în timpul edin ei. Aceste proceduri ar fi trebuit să fi fost invalidate înainte de reluarea în discuție a cazurilor respective și de schimbare a deciziei comisiei formulate anterior. În timpul edin ei din data de 17.12.2015 nu a fost prezentat nici un argument juridic scris care să conducă la invalidarea hotărârii comisiei luate înedin a precedent. Din aceastăcauză, subsemnații au participat a-zisă edin.

(2) Vă amintim că piesele în discuție au ajuns la MNIR cu ani în urmă. La sfârșitul anului 2014, *Comisia de recepție, evaluare, achiziții de obiecte de patrimoniu* a refuzat discutarea ofertelor de piese găsite cu utilizarea detectorului de metale până la momentul în care legislația în vigoare va fi modificată și completată cu un capitol special dedicat acestui tip de descoperire privind asemenea piese (conform referatului cu numărul de înregistrare xxx adresat domnului director general al muzeului de către unii membri ai comisiei). De asemenea, s-a solicitat conducerii MNIR formularea unui punct de vedere juridic privind legalitatea achiziționării de către o instituție publică precum muzeul nostru a pieselor descoperite cu detectorul de metale (număr de înregistrare xxx). Aceste demersuri au rămas până astăzi fără răspuns. În ciuda acestor sesizări, dosarele cu oferte sunt neschimbate față de momentul aducerii pieselor la MNIR. La fel ca atunci, cu excepția declarațiilor pe propria răspundere a descoperitorilor, nu există nici un fel de dovezi în dosare referitoare la caracterul întâmplător al descoperirilor și la îndeplinirea pașilor procedurali care trebuiau urmați conform prevederilor legale aplicabile în asemenea situații. În acest sens ar fi o minimă obligativitate o adresă de confirmare din partea direcțiilor județene de cultură privind declararea unor atare descoperiri în conformitate cu prevederile legale aplicabile. De asemenea, cele mai multe piese propuse pentru achiziție au în continuare un loc de descoperire vag precizat (de ex. „Pârâna Snagov” sau „în exteriorul orașului, la 5 m de arătură”), iar

contextul arheologic propriu-zis nu este cunoscut. În decurs a mai bine de 2 ani, nu s-a făcut nici un efort pentru clarificarea provenienței acestor piese, nu s-au făcut verificări (decât cu rare excepții) ale locurilor de descoperire de către personal de specialitate și cu autorizarea necesară din partea Ministerului Culturii, respectiv nu s-au efectuat sondaje arheologice care să stabilească contextul descoperirii (descoperire izolat, tezaur, așezare, necropol etc).

(3) Atragem atenția asupra faptului că în zilele noastre membrii actualei comisii care au acceptat achiziția pieselor au făcut-o **condiționat**, respectiv cu mențiunea expres „dacă nu sunt impedimente juridice”, considerăm că achiziția acestor piese devine ilegală, în lipsa unui act juridic scris, asumat în egală măsură de echipa managerială a MNIR.

În privința pieselor descoperite cu detectorul de metale discutate de mai multe ori în comisii, considerăm că situația la care s-a ajuns în prezent se datorează, în primul rând, lipsei de dialog și transparență în relațiile cu membrii comisiei.

În vederea continuării acțiunii noastre vă solicităm:

- (1) Să ne comunicați care decizie a comisiei o veți lua în considerare, anume cea din data de 24.11.2015 sau cea din data de 17.12.2015?
- (2) Copii după procesul verbal al ședinței din 17 decembrie 2015 a *Comisiei de recepție, evaluare, achiziții de obiecte de patrimoniu* din 17 decembrie 2015, precum și ale dosarelor cu ofertele de piese descoperite cu detectorul de metale trecute prin comisii, inclusiv argumentele suplimentare formulate de un specialist numismat privind acestea.
- (3) Avizul juridic cerut de membrii ai fostei comisii prin actul cu nr. xxx din xxx sau să ne motivați, dacă este cazul, de ce acesta nu a fost emis.
- (4) Să ne precizați care au fost inițiativele dumneavoastră pentru modificarea cadrului legislativ necesar achiziționării legale a pieselor descoperite cu detectorul de metale, așa cum s-a solicitat prin referatul nr. din data de xxx din data de 14. 11.2014.
- (5) Să ne motivați de ce în decurs de un an nu s-a răsuns actelor mai sus amintite, înaintea celor Dumneavoastră de către membrii ai fostei comisii de achiziții. Lipsa răsunsurilor a afectat grav și deciziile actualei Comisii de achiziții.

Avem credința că atitudinea reflexivă și critică care fundamentează disciplinele noastre (arheologie, istorie sau numismatică) ne obligă să trecem dincolo de conformismul de genul „eu doar mi-am făcut datoria” și să ne întrebăm dacă, sub masca „salvării patrimoniului”, nu facem decât să încurajăm un fenomen profund nociv (cel al „detectoriștilor”) a cărui amploare deja ne conduce în direcția diametral opusă expertizei, deontologiei și intențiilor noastre. Și mai trebuie să ne întrebăm în ce măsură suntem obligați să devenim părtași la dezvoltarea acestui fenomen, care, mai devreme sau mai târziu va face obiectul unor acțiuni judiciare corespunzătoare din partea organelor abilitate ale Statului Român.

Călin Lazăr
Sorin Oană -Marghitu
Ovidiu Bentea

18 decembrie 2015